

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 12 Σεπτεμβρίου 2019

Τα πρόσφατα σχέδια της ΕΕ για την άμυνα συνεπάγονται κινδύνους ως προς τις επιδόσεις, σύμφωνα με επισκόπηση των ελεγκτών

Οι τρέχουσες στρατιωτικές δυνατότητες και η συνεργασία των κρατών μελών δεν αντιστοιχούν στο νέο επίπεδο φιλοδοξίας της αμυντικής πολιτικής της ΕΕ, σύμφωνα με νέα επισκόπηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι ελεγκτές προειδοποιούν ότι είναι απαραίτητο να υπάρχουν συνεργίες μεταξύ των πρωτοβουλιών της ΕΕ και των λοιπών πλαισίων άμυνας και ασφάλειας. Συγκεκριμένα, καθοριστικό είναι το ζήτημα κατά πόσον η ΕΕ θα είναι σε θέση να δρα συμπληρωματικά προς το ΝΑΤΟ, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι κάθε είδους αλληλοεπικαλύψεις. Ωστόσο, οι πρόσφατες πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ και η προτεινόμενη αύξηση της σχετικής χρηματοδότησης συνεπάγονται κινδύνους ως προς τις επιδόσεις.

Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν το γενικό πρόσταγμα όσον αφορά την ευρωπαϊκή άμυνα, ενώ μέχρι το 2014 η σχετική δράση σε επίπεδο ΕΕ ήταν περιορισμένη. Εντούτοις, οι πρόσφατες διεθνείς εξελίξεις, σε συνδυασμό με οικονομικούς και βιομηχανικούς προβληματισμούς, έδωσαν νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή αμυντική συνεργασία. Σε συνέχεια της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ του 2016 και του σχεδίου εφαρμογής της για την ασφάλεια και άμυνα, δρομολογήθηκε πλήθος πρωτοβουλιών και μηχανισμών. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού της ΕΕ που αφορά την άμυνα και την εξωτερική ασφάλεια: 22,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027, έναντι 2,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2014-2020.

Οι ελεγκτές διαβλέπουν τον κίνδυνο να μην υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου για την υποστήριξη μιας τέτοιας αύξησης των δαπανών της ΕΕ. Αναγνωρίζουν επίσης ότι η άμυνα είναι ένας τομέας που βρίσκεται στο επίκεντρο της εθνικής κυριαρχίας. Φαίνεται να υπάρχουν σαφείς στρατηγικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, τα οποία μπορεί να έχουν διαφορετικές αντιλήψεις περί απειλών για την ασφάλεια και διαφορετικά οράματα ως προς τον ρόλο της ΕΕ

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της επισκόπησης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το πλήρες έγγραφο διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

στον τομέα της άμυνας. Τα κράτη μέλη έχουν διαφορετικούς κανόνες εμπλοκής και ένα ευρύ φάσμα απόψεων σχετικά με τη χρήση στρατιωτικών δυνάμεων. Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι, στο πλαίσιο αυτό, ορισμένες έννοιες, όπως η «στρατηγική αυτονομία» ή «ο ευρωπαϊκός στρατός», παραμένουν ευρείες και ασαφείς.

Προσθέτουν επίσης ότι είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται η συνάφεια των πρωτοβουλιών και συνεργιών της ΕΕ με άλλα πλαίσια άμυνας και ασφάλειας. Αυτό ισχύει όλως ιδιαιτέρως για το ΝΑΤΟ, δεδομένου ότι για 22 κράτη μέλη αυτό παραμένει το πρωταρχικό πλαίσιο όσον αφορά τη συλλογική άμυνα. Καθοριστικό είναι το ζήτημα κατά πόσον η ΕΕ είναι σε θέση να δρα συμπληρωματικά προς το ΝΑΤΟ, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι κάθε είδους αλληλοεπικαλύψεις των λειτουργιών της.

«Η άμυνα συνεπάγεται τη δημιουργία πραγματικών στρατιωτικών δυνατοτήτων, με σαφή δυνατότητα αποτροπής πιθανών απειλών», δήλωσε ο Juhan Parts, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για τη συγκεκριμένη επισκόπηση. «Ελλείψει καθοριστικών παραγόντων επιτυχίας και χωρίς σαφείς στόχους, υπάρχει ο κίνδυνος οι τρέχουσες πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα της άμυνας να παραμείνουν κενό γράμμα και να αποθούν ατελέσφορες.»

Όσον αφορά τις αμυντικές δυνατότητες, υπάρχει ένα σαφές χάσμα μεταξύ του τι αναμένεται από τα κράτη μέλη και του τι αυτά μπορούν να συμφωνήσουν και να υλοποιήσουν. Οι ελεγκτές τονίζουν ότι, τα τελευταία χρόνια, οι στρατιωτικές δυνατότητες στην ΕΕ έχουν υποστεί τις συνέπειες των περιορισμένων επενδύσεων και των περικοπών στους εθνικούς αμυντικούς προϋπολογισμούς, χαρακτηρίζονται δε από μεγάλο βαθμό αλληλοεπικαλύψεων και κατακερματισμού. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται από την απουσία κοινών τεχνικών προτύπων, γεγονός που είναι επιζήμιο για τη διαλειτουργικότητα των διαφόρων ενόπλων δυνάμεων στην Ευρώπη. Συνοψίζοντας, διαπιστώνεται ότι οι τρέχουσες στρατιωτικές δυνατότητες των κρατών μελών δεν αντιστοιχούν στο επίπεδο των στρατιωτικών φιλοδοξιών της ΕΕ, και ότι, εάν η Ευρώπη επρόκειτο να υπερασπιστεί εαυτήν χωρίς εξωτερική βοήθεια, για την κάλυψη αυτού του κενού θα χρειαζόνταν εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευρώ. Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα επιδεινώσει περαιτέρω την κατάσταση αυτή, καθώς πρόκειται για το κράτος μέλος με τις υψηλότερες αμυντικές δαπάνες στην Ευρώπη, οι οποίες αντιστοιχούν περίπου στο ένα τέταρτο των συνολικών δαπανών των κρατών μελών της ΕΕ.

Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί αρκετές πρωτοβουλίες και μηχανισμοί που σχετίζονται με την άμυνα, περιλαμβανομένων της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO), της συντονισμένης ετήσιας επανεξέτασης στον τομέα της άμυνας (CARD) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας. Οι πρωτοβουλίες αυτές, σε συνδυασμό με προτεινόμενη αύξηση της χρηματοδότησης τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο εθνικών προϋπολογισμών, μπορούν να θεωρηθούν ως σημαντική αλλαγή στον τομέα της ευρωπαϊκής άμυνας. Η επιτυχία τους, ωστόσο, εξαρτάται εν πολλοίς από διάφορες βασικές προϋποθέσεις, οι οποίες, κατά τους ελεγκτές, δεν συντρέχουν ακόμη. Αυτές αφορούν ειδικότερα:

- την αποτελεσματική διαδικασία σχεδιασμού της ΕΕ,
- τη συμμετοχή των κρατών μελών,
- τον αντίκτυπο στις πραγματικές ανάγκες σε δυνατότητες,
- το πλαίσιο διακυβέρνησης και λογοδοσίας.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η επισκόπηση παρουσιάζει και αναλύει τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν ένα συγκεκριμένο ζήτημα, χωρίς ωστόσο να συνιστά έλεγχο.

Η επισκόπηση αριθ. 9/2019 του ΕΕΣ, με τίτλο «Ευρωπαϊκή άμυνα» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη επισκόπηση

Vincent Bourgeais – ηλεκτρονική διεύθυνση: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν. τηλ.: (+352) 691 551 502